

Vedecká konferencia
HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ
ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA
Program

II. obežník

Miesto konania:

Budova Slovenskej pošty, a. s.
Partizánska cesta 9
Banská Bystrica

Vstup cez hlavný vchod.

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA

Program vedeckej konferencie
Poštového múzea

27. september 2016
Banská Bystrica

Organizátori:

Ing. Miroslav Spišiak

PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD.

Odborná garancia:

Profesor PhDr. Pavol Tišliar, PhD., Filozofická fakulta UK

PhDr. Marianna Bárdiová, PhD.

PhDr. Jan Dolák, PhD., Predseda Muzeologickej komisie AMG, Česká republika

PhDr. Rastislav Kožiak, PhD., Filozofická fakulta UMB

Ing. Marcel Lalkovič, CSc.

Editor:

PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD.

Mailové kontakty:

spisiak.miroslav@slposta.sk

sencek.richard@slposta.sk

História a súčasnosť zbierok a zberateľstva

Múzejníci a muzeológovia si radi myslia, že ich zbierkotvorný systém patrí medzi najdokonalejšie formy zberateľstva v súčasnosti. Často svoje prístupy „povyšujú“ predovšetkým nad individuálnu zbierkotvornú sféru. Je tento ich postoj oprávnený? V čom je múzejníctvo také výnimočné? Pravdou zostáva, že medzi individuálnou a múzejnou zbierkotvornou činnosťou existuje silné puto. Dokladom tohto vzťahu sú početné zbierky súkromných zberateľov v múzeách a naopak predstava múzea, ako „naj zberateľa“ v individuálnom zbierkotvornom prostredí. Muzeológia je oprávnenou vedeckou disciplínou, ktorá môže stanovené otázky zodpovedať. Aby tak však mohla urobiť, musíme najprv dobre poznať obe problematické sféry.

Program konferencie:

- 07:00 Registrácia
- 08:00 Otvorenie konferencie
- 08:05 Príhovor vedúceho Poštového múzea Ing. Miroslava Spišiaka
- 08:15 Úvodná prednáška: PhDr. RNDr. Richard R. Senček, PhD. Teória zbierok
- 08:30 BLOK I. a II. Zberateľské osobnosti histórie a osudy zbierok
- 10:30 Prestávka
- 10:40 BLOK I. a II. Zberateľské osobnosti histórie a osudy zbierok
- 12:20 Diskusia
- 13:00 Obedňajšia prestávka
- 13:59 BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti
- 15:20 Diskusia
- 15:49 BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok a zbierkotvorných inštitúcií
- 17:10 Diskusia
- 17:40 Záver oficiálnej časti konferencie
- 17:45 Voľná rozprava a občerstvenie
- 19:00 Záver konferencie

BLOK I. a II. Zberateľské osobnosti histórie a osudy zbierok

- 08:30 RNDr. Ján Aláč Zbierky a zberatelia v regióne Gemer-Malohont
- 08:50 PhDr. Ján Hunka, CSc. Numizmatická zbierka Archeologického ústavu SAV v Nitre
- 09:10 Mgr. Zuzana S. A. Kováčová Michal Rešetka – zberateľ kníh
- 09:30 Mgr. Nikola Mihálová Zbierka rodiny Nécsey a jej súčasný stav vo fonde Tekovského múzea v Leviciach
- 09:50 Doc. Ing. Radomil Květoň, PhD. Viktor Weinert a začiatky aerofilatelie v Rakúsko-Uhorsku
- 10:10 PhDr. Ingrid Hričovcová Zberateľská činnosť Koháryovcov
- 10:30 Prestávka

Každý prednášajúci má k dispozícii 20 minút času aj s prípravou. Čas bude meraný časomerom. Po prekročení limitu nebude umožnené prednášajúcemu dokončiť svoj príspevok. Prosíme o disciplínu!

BLOK I. a II. Zberateľské osobnosti histórie a osudy zbierok

10:40	Mgr. Nikola Maliňáková	Význam zbierky čínskeho porcelánu SNM - Červený Kameň v európskom kontexte
11:00	PhDr. Tomáš Klokner, PhD.
Mgr. Eva Benková, PhD.	Wilhelm Kubitschek a jeho prínos k budovaniu numizmatických zbierok vo Viedni
11:20	Michal Plavec	Nejstarší historie letecké sbírky Technického muzea v Království českém
11:40	Mgr. Tomáš Drobný	Vytváření sbírek relikvií jako součásti reprezentace Karla IV.
12:00	Mgr. Katarína Malečková	Gróf Ján František Pálffy a osud jeho zbierky
12:20	Diskusia	

Každý prednášajúci má k dispozícii 20 minút času aj s prípravou. Čas bude meraný časomerom. Po prekročení času nebude umožnené prednášajúcemu dokončiť svoj príspevok. Prosíme o disciplínu!

BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti

- 14:00 Mgr. Zdeněk Duda Ideologie ve sbírkotvorné činnosti jihočeských muzeí v 70. letech 20. století
- 14:20 PhDr. Jan Dolák, PhD. Lidé a věci; Muzea a sbírky
- 14:40 PaedDr. Tibor Díte Fenomén zberateľstva
- 15:00 PhDr. Daniela Prelovská, PhD. Formy zbierkotvornej činnosti slovenských múzeí v období rokov 1970 - 1975
- 15:20 Diskusia

Každý prednášajúci má k dispozícii 20 minút času aj s prípravou. Čas bude meraný časomerom. Po prekročení času nebude umožnené prednášajúcemu dokončiť svoj príspevok. Prosíme o disciplínu!

BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok a zbierkotvorných inštitúcií

15:50	Doc. Pavol Rankov	Osobné a rodinné zbierky digitálnych artefaktov
16:10	Mgr. Iveta Korenková Edita Paprčková	Filatelistická zbierka múzea ako súčasť prírodovednej expozície
16:30	Mgr. Zuzana Koblišková	História, význam a budúcnosť veľkej zbierky v malom múzeu
16:50	Mgr. Viera Jurková	Význam a špecifiká zbierkového fondu Vojenského historického múzea v Piešťanoch
17:10	Diskusia	

Každý prednášajúci má k dispozícii 20 minút času aj s prípravou. Čas bude meraný časomerom. Po prekročení času nebude umožnené prednášajúcemu dokončiť svoj príspevok. Prosíme o disciplínu!

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA

ANOTÁCIE

27. september 2016
Banská Bystrica

Teória zbierok

V úvodnom dvojbloku sa autor venuje vymedzeniu základnej platformy zbierkotvornej činnosti a definovaniu niektorých teoreticko-vedeckých problémov z oblastí muzeológie a kulturológie. Múzejná zbierkotvorná činnosť stojí na platforme širšieho zbierkotvorného základu, viditeľného predovšetkým v individuálnej sfére. Medzi obomi formami zbierkotvornej činnosti existuje istá koherencia a bohaté korelácie, ktoré však môžu mať ako pozitívne, tak aj negatívne vplyvy. Vymedzeniu všeobecnejšej teoretickej roviny, od ktorej by sa odrážala múzejná, individuálna a jej ďalšie zbierkotvorné formy, sa autor venuje v druhej časti svojho príspevku.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

RNDr. Ján Aláč – Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote

Zbierky a zberatelia v regióne Gemer-Malohont

Gemer-Malohont je regiónom bohatým na prírodné i kultúrne dedičstvo. Je tiež regiónom bohatým na zberateľov a ich zbierky, pričom zberateľstvo má v regióne dlhú tradíciu. Už pri príležitosti XII. zasadnutia Spoločnosti uhorských lekárov a prírodovedcov v dňoch 12. až 19. augusta 1867 v Rimavskej Sobote usporiadali na radnici mesta výstavu. Súčasne pri tejto príležitosti na hrade Krásna Hôrka sprístupnil 19. augusta 1867 zbierky Andrássovcov pre účastníkov zasadnutia Július Andrassy. V júli 1882 sprístupnil Dionýz Andrassy na hrade Krásna Hôrka rodové múzeum. Paralelne so zberateľstvom šľachtických rodov sa formovali kabinety názorných a vyučovacích pomôcok. Jeden taký bol súčasťou Prvého slovenského gymnázia v Revúcej až do jeho zatvorenia a druhý vznikol pri Spojenom protestantskom gymnáziu v Rimavskej Sobote. Počiatky prvého súvisia s Ľudovítom Reussom (daroval 500 ks minerálov a zriadil fyzikálny kabinet) a na ich udržiavaní a opatrovaní mal zásluhu Dr. Ivan Branislav Zoch. Boli tu zbierky prírodopisné, fyzikálne, chemické, mineralogické a numizmatické. Pri zrode zbierok druhého boli János Fábry a Viliam Groó, ktorí stáli aj pri zrode Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote v roku 1882. Súkromné

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

a školské zbierky boli predstupňom k inštitucionalizovaným formám zberateľstva v podobe múzeí (múzeum v Rimavskej Sobote od roku 1882 a múzeum v Rožňave od roku 1902). Popritom vznikali a formovali sa zbierky súkromných osôb. K najzaujímavejším v súčasnosti patrí zbierka historickej potápačskej techniky, ktorú už približne štyri desaťročia formuje Peter Ferdinandy z Revúcej. Zaujímavá je tiež zbierka vzduchových zbraní Štefana Pétera z Rimavskej Soboty, rozsahom mimoriadna je zbierka gitár Márie Páko z Rimavskej Soboty. V regióne sa nachádza tiež zbierka poľnohospodárskej techniky v Širkovciach, zbierka pivných suvenírov, zbierka vešiakov, ale i tradičnejších pohľadníc, známok, atď. Ťažiskom príspevku je načrtnutie problematiky súčasných zberateľov a ich zbierok, s dôrazom na tie, ktoré sú v istom zmysle ojedinelé a výnimočné. Pri komplexnejšom pohľade na štruktúru zbierok v regióne Gemer-Malohont je možné vyvodzovať aj určité závery o priestore ako takom, nielen preto, že viaceré zbierky sú reakciou na realie viac či menej vzdialenej minulosti regiónu, o ktorej v neposlednom rade podávajú svedectvo.

Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie a osudy zbierok

PhDr. Ján Hunka, CSc. – Archeologický ústav SAV v Nitre

Numizmatická zbierka Archeologického ústavu SAV v Nitre

V rokoch 1955 - 2016 sa vytvorila zbierka 10 tisíc kusov rôznych numizmatických pamiatok. Väčšina z nich sú antické až moderné mince z 3. storočia pred Kristom až do 20. storočia. Popri minciach sú v zbierke aj medaily, žetóny, olovené plomby a sviatostky. Význam tejto kolekcie numizmatických pamiatok spočíva v skutočnosti, že boli nájdené archeologickými výskumami a prieskumami, teda dokladajú datovanie zistených archeologických situácií a spoločenský význam miest, kde boli tieto pamiatky nájdené. V zbierke sú poklady mincí, ich častí alebo len jednotlivé nájdené mince. Mnohé sú veľmi vzácne, nakoľko sa nevyskytujú v žiadnom inom slovenskom múzeu.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Michal Rešetka – zberateľ kníh

Príspevok patrí do kategórie zberateľských osobností, pričom v strede záujmu je známy slovenský zberateľ kníh Michal Rešetka (1794 - 1854). Rešetka bol taktiež zakladateľ spolkov miernosti a rovnako aj nedeľných škôl. Svoj život zasvätil osvetovej činnosti, zbieral a zároveň aj vydával rôzne literárne rukopisy, slovenské knihy a kázne. Knihy však nielen zbieral, ale ich aj požičiaval, preto sa značná časť jeho zbierky stratila už počas jeho života. V príspevku predstavujeme osobnosť Michala Rešetku, jeho zberateľskú činnosť, poukazujeme na niektoré významné diela z jeho zbierky a na systém, ktorý Michal Rešetka uplatňoval pri zaradení kníh, čím sa stal vôbec prvým zakladateľom slovenskej knižnice. Rešetkova knižnica sa stala vzorom, inšpiráciou a motiváciou pre mnohých autorov. Príspevkom chceme poukázať na obrovský podiel Michala Rešetku, ktorý najmä vďaka svojej aktívnej činnosti neoceniteľnou mierou prispel k rozvoju literatúry a všeobecného kultúrneho povedomia.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Mgr. Nikola Mihálová – Tekovské múzeum v Leviciach

Zbierka rodiny Nécsey a jej súčasný stav vo fonde Tekovského múzea v Leviciach

Príspevok predstaví rodinu Jozefa Nécseyho a jej zberateľskú činnosť, ktorej rozsiahla zbierka sa stala základom pre vznik Mestského múzea v Leviciach. Prameňom k poznaniu založenia múzea i k samotnému aktu darovania a preberania zbierky je Osobný fond Eugena Krieka, prvého správcu múzea. V príspevku budeme porovnávať prvý zoznam predmetov, ktorý vyhotovil v roku 1927 Eugen Kriek a súčasný stav týchto predmetov v zbierkovom fonde Tekovského múzea v Leviciach. Vojnové obdobie, sťahovanie prvých zbierok múzea a nedostatočná legislatíva zapríčinili rozdrobenie tejto zbierky a čiastočne aj jej zničenie. Ani dnes, po takmer 90. rokoch, nie je táto zbierka identifikovaná a jednotná, preto sa pokúsime spojiť súčasné zbierkové predmety s pôvodným zoznamom z roku 1927 a s fotografiami z prvej expozície múzea z tzv. Nécseyho izby.

*Blok I. a II. - Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Viktor Weinert a počiatky aerofilatelie v Rakúsko-Uhorsku

Dr. Viktor Weinert (1890 - 1942) patril k najvýznamnejším filatelistickým osobnostiam prvej polovice 20. storočia. Zberateľom známok bol už od školských čias. Od roku 1918 bol redaktorom časopisu DONAUPOST, kde vydal v roku 1921 DONAUPOST KATALOG, v ktorom komplexne spracoval problematiku známok Rakúsko-Uhorska a nástupníckych štátov. Bol uznávaným odborníkom a znalcom Rakúsko-Uhorska a nástupníckych štátov. Weinert veľmi skoro pochopil význam leteckej prepravy pošty a bol aktívny pri dokumentovaní prvej pravidelnej leteckej prevádzky na tratiach Viedeň – Krakov – Lvov (FLUGPOST, apríl 1918) a Viedeň – Budapešť (REPÜLO POSTA, júl 1918). Letecká pošta v takom rozsahu (zabezpečená prakticky denne) bola realizovaná ako prvá na svete. O význame jeho odbornej práce svedčí aj fakt, že jeho katalóg Österreich 1850 - 1918 (Pressburg, 1940) je uvádzaný ako zdroj informácií v celosvetovo uznávaných monografiách Ulricha Ferchenbauera (2008).

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Zberateľská činnosť Koháryovcov

Pôvodní majitelia svätoantonského kaštieľa sústredili množstvo umeleckých diel a predmetov úžitkového charakteru z domácich a zahraničných dielní, ktoré v súčasnosti tvoria vzácnu múzejnú zbierku. Gróf Andrej Jozef Koháry sa zaslúžil o prebudovanie kaštieľa na reprezentačné sídlo vybavené nábytkom a vzácnymi umeleckými dielami, ktoré odrážali jeho vysoké spoločenské postavenie. Jeho syn, gróf Mikuláš Koháry, bol vášnivým zberateľom umeleckých diel, hlavne grafiky. Kolekcia panoramatických vedút európskych miest z augsburského vydavateľstva (J. Wolf, J. B. Probst) predstavuje vzácny súbor ďaleko presahujúci rámec Slovenska a je dôležitým prejavom kultúrnej histórie baroka.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Mgr. Nikola Maliňáková – Encyklopedický ústav SAV v Bratislave

Význam zbierky čínskeho porcelánu SNM - Červený Kameň v európskom kontexte

Príspevok sa venuje charakteristike vybraných predmetov zbierky čínskeho porcelánu v SNM - Červený Kameň a ich porovnávaníu s analogickými predmetmi z iných európskych zbierok, s cieľom určiť skutočnú hodnotu a význam tejto zbierky v rámci Európy.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

PhDr. Tomáš Klokner, PhD. – Malokarpatské múzeum v Pezinku

Mgr. Eva Benková, PhD. – UK, Filozofická fakulta, Katedra slovenských dejín v Bratislave

Wilhelm Kubitschek a jeho prínos k budovaniu numizmatických zbierok vo Viedni

Príspevok predstavuje zberateľskú činnosť profesora Wilhelma Kubitscheka, významného rakúskeho historika staroveku, v oblasti antickej, stredovekej a novovekej numizmatiky. Tento bádateľ pôsobil v Umelecko-historickom múzeu vo Viedni a na Viedenskej univerzite, pričom na oboch pracoviskách prišlo vďaka jeho činnosti k výraznému rozšíreniu tunajších numizmatických zbierok.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Michal Plavec – Národní technické muzeum v Praze

Nejstarší historie letecké sbírky Technického muzea v Království českém

První letecká výstava se v zemích Koruny české konala již v roce 1910 ve Schwarzenberském paláci. Od zakládací schůze tehdejšího Technického muzea v Království českém neuplynul ani rok. Vystavené exponáty pocházely především ze sbírek aviatiky profesora Viktora Gustava Zengera. Jeho kolekce čítala kolem 120 kusů, ale do sbírek muzea se dostala až po Velké válce. Jednalo se především o modely projektů letadel a příslušenství balonů. Unikátem v evropských podmínkách ale je, že první letadlo těžší vzduchu přišlo do sbírek 28. prosince 1913. Věnoval ho samotný Ing. Jan Kašpar, první český letec.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Mgr. Tomáš Drobný – Moravské zemské muzeum v Brně

Vytváření sbírek relikvií jako součásti reprezentace Karla IV.

Příspěvek se zabývá vznikem sbírek relikvií v kontextu vladařské reprezentace Lucemburků, ukazováním sbírek relikvií jako projevu středověkého obrazu světa a ideje obnovy (renovatio) Svaté říše římské a muzealizací skutečnosti ve střední Evropě v pozdním středověku.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Gróf Ján František Pálffy a osud jeho zbierky

Posledný šľachtický majiteľ Bojnického zámku gróf Ján František Pálffy bol veľkým zberateľom a milovníkom umenia. Svedčí o tom aj skutočnosť, že po jeho smrti odborníci odhadli jeho majetok na 90 miliónov korún. Okrem viedenského, budapeštianskeho a parížskeho paláca mal na Slovensku šesť sídiel - Palác v Bratislave, kaštieľ v Kráľovej, Pezinku, Suhej nad Parnou, Trstenej na Ostrove a zámok v Bojniciach. Tento príspevok predstavuje osud jeho zbierky, ktorá sa po jeho smrti rozpadla, pretože jeho veľkolepý testamentárny odkaz nenašiel pochopenie u príbuzných a spor o jeho majetok, respektíve zbierky, vyriešila až takzvaná Priateľská dohoda medzi dedičmi grófa a Československým štátom v roku 1923. Jeho zbierky boli kolosálnym súborom umenia, ktorý sa už nikdy viac nedá dať dohromady. Pátranie po pôvodných predmetoch z grófovej zbierky je veľmi náročné a mimoriadne zdĺhavé, ak je vôbec možné ich vypátrať. Napriek tomu príspevok prináša informácie, kde a ako skončili niektoré jednotlivé kusy z jeho zbierky.

*Blok I. a II. Zberateľské osobnosti histórie
a osudy zbierok*

Ideologie ve sbírkotvorné činnosti jihočeských muzeí v 70. letech 20. století

Příspěvek se soustředí na problematiku přítomnosti dobové ideologie ve sbírkotvorné činnosti českých a slovenských muzeí v 70. letech 20. století. O této době se často hovoří jako o čase takzvané hluboké normalizace. Takzvaná normalizace měla podle dobových programových textů probíhat na základě učení marxismu-leninismu a obsáhnout veškerý život v tehdejší Československu. Promítnout se měla i do činnosti muzeí. Otázka skutečné přítomnosti dobové ideologie v činnosti českých a slovenských muzeí je zde studována jen v určitém výseku, ohraničeném obsahově i teritoriálně. Geografickým limitem příspěvku je prostředí muzeí někdejšího Jihočeského kraje. Po obsahové stránce ve středu zájmu stojí sbírkotvorná činnost jako specificky vlastní aktivita muzeí, přičemž hlavní pozornost je zaměřena na oblast takzvané dokumentace nejnovějších dějin a současnosti. Studována je ve třech rovinách. Nejprve je předmětem analýzy legislativní rámec sbírkotvorné činnosti muzeí, dále příslušná metodická literatura a konečně reálně prováděná sbírkotvorná činnost v konkrétní jihočeské paměťové instituci, tehdejším Okresním muzeu v Písku. Výběr tohoto muzea je čistě subjektivní, neklade si nároky na

BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti

reprezentativnost. Motivací totiž také je analýza kontextu vzniku a rozvoje jedné konkrétní muzejní podsbírky. Příspěvek vychází ze studia dobové normativní a metodické literatury, muzejní dokumentace a evidence, výročních zpráv muzea a periodického tisku.

BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti

Lidé a věci; Muzea a sbírky

Lidé od samých počátků užívali a vyráběli věci, které byly nezbytné pro jejich přežití. To však nelze považovat za počátky sběratelství. Také věci užívané pro uspokojování náboženských představ sloužily k pochopení světa a nebyly výrazem sběratelského instinktu. Plně lze tento přístup aplikovat na soudobá „primitivní“ společenství.

Druhá část příspěvku je věnována teoretickým aspektům sbírkotvorné činnosti muzeí s uvedením konkrétních příkladů dobré i zlé praxe ze slovenských i zahraničních muzeí.

*BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej
činnosti*

Fenomén zberateľstva

Príspevok predstavuje netradičný pohľad na zberateľské aktivity človeka, ktoré v jeho živote i existencii komunity či spoločenstva zaujímajú osobitné, nezastupiteľné miesto. Snaží sa vymedziť určujúce kritériá jednotlivých úrovní zberateľských aktivít v súkromnej i inštitucionálnej sfére a interpretovať zberateľskú aktivitu z pohľadu jej motivácie, výberu zberateľskej oblasti i genézu súkromného a inštitucionálneho zberateľstva. Osobitne sa venuje nedostatkom muzealizácie dnešných dní, analyzuje ich a snaží sa nájsť riešenia.

BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti

PhDr. Daniela Prelovská, PhD. – UKF, Filozofická fakulta, Katedra muzeológie v Nitre

Formy zbierkotvornej činnosti slovenských múzeí v období rokov 1970 - 1975

Príspevok je venovaný systematickému a záchrannému zberu predmetov z oblasti archeológie, histórie, prírodných vied, výtvarného umenia, techniky, národopisu, umeleckých predmetov, numizmatiky a fotodokumentácie v období rokov 1970 - 1975. Materiál vychádza z Výročných správ Muzeologického kabinetu SNM.

BLOK III. Teória zbierok a zbierkotvornej činnosti

Osobné a rodinné zbierky digitálnych artefaktov

Východiskovým pojmom je remediácia, teda situácia, keď si nové médium osvojuje obsah a vlastnosti staršieho média a staršie médium sa prispôsobuje novému. Remediácia sa týka aj súkromných zbierok artefaktov. V súčasnosti vrcholí snaha vyspelých národov digitalizovať svoje kultúrne dedičstvo, ale paralelne prebieha aj remediácia osobných a rodinných zbierok. Albumy fotografií, výstrižky, nahrávky, korešpondencia a podobné zbierky vysokou emocionálnou a dokumentačnou hodnotou prechádzajú z analógovej do digitálnej formy. Konvergencia sociálnych médií, mobilných technológií a cloudových služieb umožňuje ľuďom prezeráť, vytvárať, spravovať a prezentovať svoje zbierky virtuálneho imania takmer kdekoľvek a v akomkoľvek čase. Odvrátenou stranou toho, že virtuálne imanie nie je viazané na miesto, sa stala väzba týchto digitálnych objektov na konkrétne technológie. V nepoužívaných a nepoužiteľných digitálnych zariadeniach zostáva zabudnuté množstvo obsahu. Technológie umožňujú vytvárať rozsiahle archívy, do ktorých je možné získavať nové objekty bez toho, aby sa museli odstrániť staré, v dôsledku čoho sú zbierky neorganizované a plné obsahu, ktorý si majitelia ani necenia. Zbierky

*BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok
a zbierkotvorných inštitúcií*

digitálnych artefaktov sa môžu objavovať aj ako pozostalosť po predkoch. Aké bude ich uchovávanie môžeme len odhadovať na základe súčasných trendov, ktoré všeobecne poukazujú skôr na zdieľanie v prítomnosti a nie na prenos z minulosti do budúcnosti.

BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok a zbierkotvorných inštitúcií

**Mgr. Iveta Korenková – Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
v Liptovskom Mikuláši**

**Edita Paprčková – Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
v Liptovskom Mikuláši**

Filatelistická zbierka múzea ako súčasť prírodovednej expozície

Zameranie a využitie spoločenskovednej zbierky v revitalizovaných expozíciách Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva.

*BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok
a zbierkotvorných inštitúcií*

História, význam a budúcnosť veľkej zbierky v malom múzeu

Zbierky Múzea Divadelného ústavu začali divadelní teoretici koncipovať už viac ako pol storočie dozadu a sú výsledkom systematického sledovania a výskumu profesionálneho divadelného života na Slovensku. Špecifickosť zbierok spočíva v ich väzbe na divadelné inscenácie a teda aj na množstvo materiálu dokumentačného charakteru. Hodnota jednotlivých zbierkových predmetov závisí nielen od pôvodu a estetických parametrov, ale aj od toho s akou inscenáciou vznikli a do akého historického kontextu ich možno zaradiť. V súčasnosti sa pohľady na význam uchovávaného scénografik, teda prípravného materiálu k inscenáciám, rôznia. Samotní autori sa často prikláňajú k názoru, že umelecké dielo je len výsledná podoba inscenácie. Scénické a kostýmové návrhy sú pre nich len prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa. Zachované scénické a kostýmové návrhy, ako aj makety, či kostýmy sú však dôležitým nástrojom pre historické bádanie a do budúcnosti môžu slúžiť ako zdroj inšpirácie pre ďalšie generácie výtvarníkov. Tento príspevok si kladie za cieľ v krátkosti predstaviť zbierky Múzea Divadelného ústavu z hľadiska histórie ich vzniku a zároveň uviesť, akým spôsobom s nimi múzeum pracuje prostredníctvom výskumnej a dokumentačnej činnosti.

*BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok
a zbierkotvorných inštitúcií*

Význam a špecifiká zbierkového fondu Vojenského historického múzea v Piešťanoch

VHM Piešťany je jediným celoštátnym múzeom s vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti svojej špecializácie na vojenské dejiny Slovenska. Jeho dve múzejné oddelenia v Piešťanoch a vo Svidníku spravujú rozsiahly zbierkový fond, ktorý je rozdelený do 22 zbierok. Rôznorodosť zbierkových predmetov so sebou prináša viaceré špecifické problémy spojené ako s akvizičnou, tak aj dokumentačnou a konzervačnou činnosťou. Vzhľadom na charakter múzea treba upozorniť na špecifickosť akvizičnej činnosti, kedy väčšinu predmetov získava múzeum formou bezodplatného prevodu z rezortu Ministerstva obrany. Pri ich následnej katalogizácii sa správcovia zbierok stretávajú s viacerými nejasnosťami a problémami, ktoré si vyžiadali rozčlenenie zbierkového fondu a určenie jednoznačných pravidiel pre zaradovanie zbierkových predmetov do jednotlivých zbierok. Obsahovej, materiálovej i rozmerovej rôznorodosti zbierkového fondu je prispôsobený aj depozitárny režim a spôsob uloženia predmetov. Z toho dôvodu je tiež kladený veľký dôraz na odbornosť pri výbere zamestnancov, predovšetkým konzervátorov, ktorých odborný záber musí byť zameraný nielen na konzerváciu a ošetrovanie malorozmerných, ale aj veľkorozmerných predmetov.

*BLOK IV. Význam a budúcnosť zbierok
a zbierkotvorných inštitúcií*

Poštové múzeum novú vyhlasuje tému
vedeckej konferencie v roku 2017:

MÚZEUM V MINULOSTI A V SÚČASNOSTI

Interdisciplinárna vedecká konferencia sa bude konať na jeseň 2017
v Banskej Bystrici.

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA

MONOGRAFIA

27. september 2016
Banská Bystrica

Pokyny:

Autor odovzdá spracovaný príspevok vo forme textu v elektronickej podobe najneskôr v deň konania konferencie. K textu je možné pripojiť obrázky vo formátoch jpeg; tiff; raw; psd v rozlíšení aspoň 270 dpi. Obrázky musia byť samostatné, nesmú byť súčasťou textu. Všetky materiály predložené na vedeckej konferencii, ako aj predložené na publikovanie, musia spĺňať ustanovenia zákona č. 125/2015 Z. z. Autorský zákon a autor je za tieto skutočnosti zodpovedný.

Autor je zodpovedný za vecnú a odbornú správnosť predloženého príspevku, dodržanie systému citovania podľa ISO 690-2 tak, ako to bolo uvedené v podmienkach prihlášky a zodpovedá za gramatickú a štylistickú úpravu príspevku.

Monografia bude vydaná v tlačenej podobe do polovice roka 2017. Každý autor, ktorého príspevok bude publikovaný, dostane jeden kus monografie ako autorský výtlačok. Odber ďalších výtlačkov bude možné dohodnúť v deň konania konferencie.

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ
ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

27. september 2016
Banská Bystrica

Počas prestávky je možné navštíviť expozície, ktoré pripravilo Poštové múzeum:

- krátkodobú výstavu „Paličkovaná čipka“
- stálu expozíciu „Pošta a poštovníctvo v dejinách ľudskej komunikácie“

Slovenská pošta, a. s., Poštové múzeum a POFIS
Vás pozývajú na výstavu

PALIČKOVANÁ ČIPKA

o paličkovanej čipke a o tom,
ako vznikajú návrhy poštových známok

26. 2. - 14. 10. 2016
v pracovných dňoch
od 08:00 do 15:30 hod.

Výstavu môžete vidieť vo výstavných priestoroch Slovenskej pošty, a. s., Partizánska cesta 9 v Banskej Bystrici

HISTÓRIA A SÚČASNOSŤ
ZBIEROK A ZBERATEĽSTVA

OBED A OBČERSTVENIE

27. september 2016
Banská Bystrica

Obed

V budove Slovenskej pošty, a. s., v mieste konania vedeckej konferencie, na 1. poschodí sa nachádza jedáleň, kde bude pre účastníkov konferencie zabezpečený obed. Vybrať si je možné zo štyroch jedál. Bežnou praxou je, že dve jedlá sú mäsité, jedno jedlo je delená strava a jedno jedlo je bezmäsité. Polievka je jednotná.

Konkrétny jedálny lístok bude zverejnený približne týždeň vopred a všetkým nahláseným účastníkom bude zaslaný e-mailom, je však nutné obratom si vybrať konkrétne jedlo a svoj výber spätne nahlásiť organizátorom. V deň konferencie už nebude možné nahlásiť objednávku.

Obed hradí Slovenská pošta, a. s., Poštové múzeum.

Upozornenie

Predbežne počítame s jedným obedom pre prednášajúceho. V prípade, že prídete viacerí, prosím, dajte nám to obratom vedieť.

Mailové kontakty:

spisiak.miroslav@slposta.sk

sencek.richard@slposta.sk

Občerstvenie v okolí:

- Pizzéria Corona
- Jedálne a rýchle občerstvenia
- Pohostinstvá a kaviarne

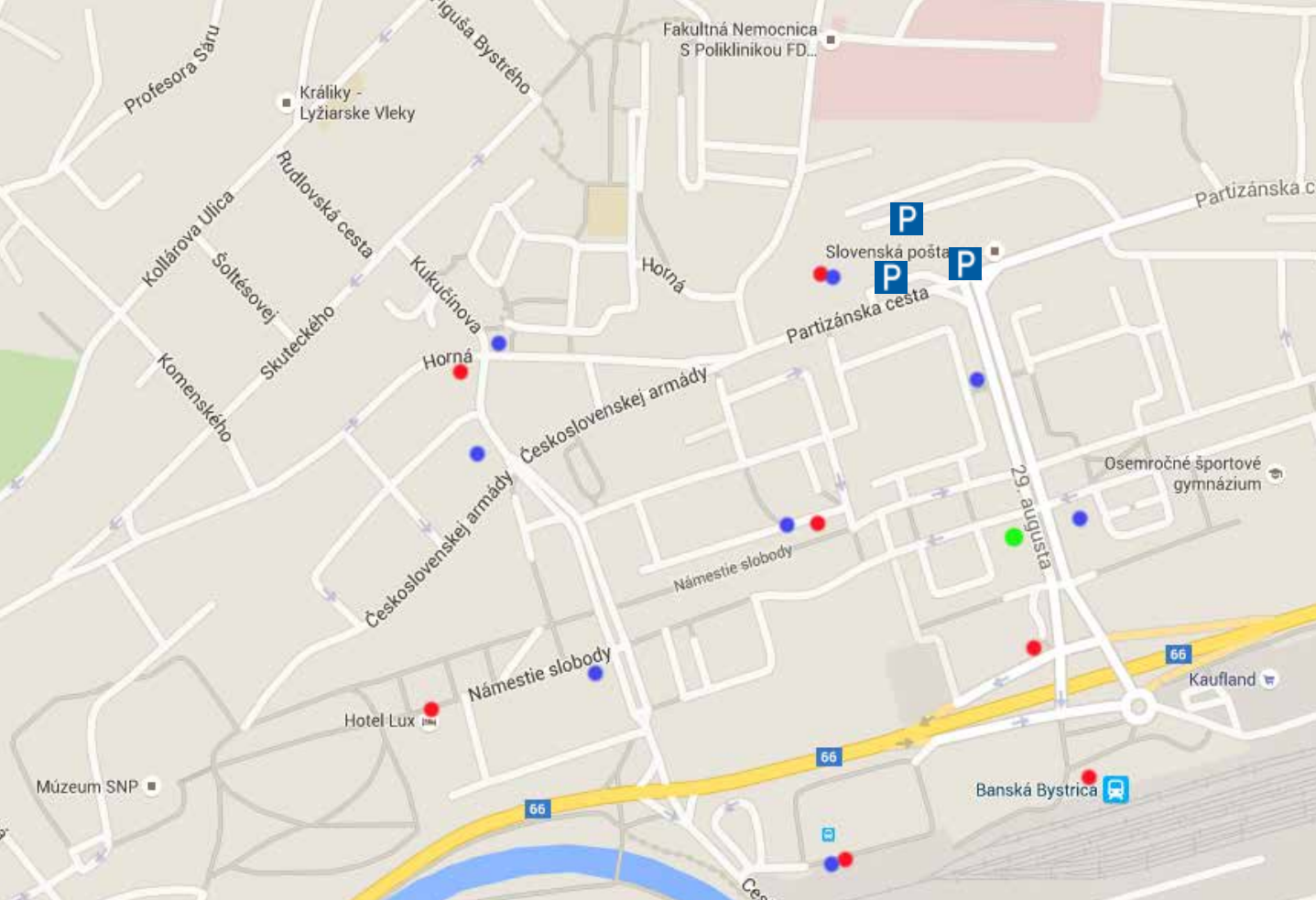
Počas konania konferencie budú zabezpečené nealkoholické nápoje, káva a drobné občerstvenie.

Parkoviská

Upozornenie:

V blízkosti miesta konania konferencie nie je dostatok kvalitných reštauračných zariadení, navyše bývajú v danom období pomerne plné. Navrhujeme, aby ste svoj výber skonzultovali so zamestnancami Poštového múzea, ktorí Vám radi poradia. Rovnako upozorňujeme, že neplatené parkovanie je možné len pred budovou SP, a. s. a pozdĺž ulice 29. augusta.

Profesora Sáru

Iguša Bystrého

Fakultná Nemocnica
S Poliklinikou FD...

Kráľiky -
Lyžiarske Vleky

Kollárova Ulica

Rudlovska cesta

Saltésovej

Komenského

Skuteckého

Kukučínova

Horná

Partizánska c

P

Slovenská pošta

P

P

Partizánska cesta

Horná

Československej armády

Československej armády

Osemročné športové
gymnázium

Námestie slobody

29. augusta

Námestie slobody

Hotel Lux

66

Kauffland

Múzeum SNP

66

66

Banská Bystrica

66

SLOVENSKÁ POŠTA, a. s.

POŠTOVÉ MÚZEUM

Banská Bystrica, 27. september 2016

Slovenská
POŠTA